

Prostovoljci lahko postanemo že v vrtcu

S prostovoljnim delom v vrtcu do ponotranjenja pozitivnih vrednot

✍ Lidija Šinkovec

Smo majhen podružnični vrtec v vašem okolju. Naše delo poteka po nacionalnem programu Kurikul za vrtce, sledimo in v naše delo pa vnašamo tudi elemente pedagogike montessori. V preteklem šolskem letu smo v okviru projekta Dobro dela dobro vse otroke našega vrtca in njihove družinske člane vzpodbujali k prostovoljnemu delu na različnih področjih. Izbajali smo iz dejstva, da lahko prostovoljno delo opravlja vsak ter glede na svoje zmožnosti deluje in pomaga na različnih področjih.

Naš projekt smo predstavili na prvem srečanju s starši. Tako so starši dobili natančne informacije, kako bo projekt potekal, kako bodo vanj vključeni otroci v vrtcu in kako se lahko vključijo tudi ostali člani družine. Skupaj smo se dogovorili, da bomo za motivacijo otrokom rezultate posameznih akcij beležili na plakatih v igralnici. Nato smo projekt predstavili tudi otrokom. Skupaj smo oblikovali naloge, pri katerih bi kot prostovoljci lahko sodelovali. Dogovorili smo se, da bomo spremljali tudi organizacije, ki zbirajo različna sredstva, in se jim pridružili. Otrokom in staršem je bila ideja všeč in prav vsi so se aktivno vključili ter pomagali po svojih močeh.



Foto: arhiv Lidija Šinkovec

Naše prostovoljno delo smo razdelili na štiri področja.

Zbiranje sredstev za različne organizacije

To delo je potekalo celo leto, vključeni pa so bili vsi otroci in njihove družine. Otroci so z velikim veseljem prinašali različne stvari, ki so se zbirale. Veliko smo se pogovarjali, kako smo s tem nekomu pomagali in kako pomemben je vsak še tako majhen prispevek. Vse, kar so otroci prinesli, smo tudi beležili na naših plakatih, ki so nam potem služili za nadaljnje

dejavnosti na posameznih področjih kurikula.

- **Zbiranje starega papirja** (oktober 2015, marec 2016): sodelovali so vsi otroci in njihove družine. S sredstvi, ki smo jih pridobili od papirja, smo v okolici vrtca namestili nove klopce.
- **Zbiranje zamaškov za Mateja**: otroci so vsak dan prinašali zamaške. Zbrali smo veliko zamaškov, ki smo jih namenili vrstniku s cerebralno paralizo za pomoč pri plačilu fizioterapije.
- **Zbiranje hrane za živali** (oktober 2015): zbrali smo 26 kosov hrane za pse in 14 kosov hrane za mucke,

ki smo jih podarili lokalnemu zavetišču za živali. Z otroki smo naredili stolpčna diagrama in rezultate predstavili v kotičku za starše.

- *Anina zvezdica*: zbirali smo različna živila, skupaj smo zbrali tri velike kartone.
- *Zbiranje mobilcelov* (april 2016): v akciji so sodelovali vsi otroci, zbrali smo veliko polnilcev, ohišij in baterij ter s tem pripomogli k ekološkemu ozaveščanju.
- *Podarimo zvezek*: zbrali smo trideset zvezkov.
- *Napolnimo košarico RK*: zbrali smo tri vreče živil, ki smo jih namenili vrstnici, ki je tragično izgubila očeta.

Prostovoljne dejavnosti za spodbujanje pozitivnega odnosa do sebe, drugih in opreme

Z otroki smo se veliko pogovarjali, kako pomembno je, da vsi skrbimo za naše prostore, igrače, predvsem pa drug za drugega in samega sebe. Poskrbeli smo, da ni prihajalo do večjih nesporazumov med otroki, večkrat smo ponovili naša pravila, se zbrali na črti in prisluhnili tišini.

- *Upoštevanje pravil skupine*: z otroki smo oblikovali in zapisali pravila, jih večkrat ponavljali in bili dosledni pri upoštevanju. Imeli smo tudi semafor vedenja, ki pa smo ga decembra odstranili, saj ni bilo več potrebe po njem.
- *Dežurstvo v skupini*: vsak teden sta bila dežurna dva otroka, ki sta imela različne zadolžitve – poleg priprave miz za obroke tudi skrb za rastline, urejanje garderobe ... Imeli smo tudi samopostrežne obroke. Otroci si vzamejo toliko, kot lahko pojedjo, za seboj tudi pospravijo.

“Prav vsi smo se zaradi vseh dejavnosti počutili bolje in veseli smo, da je prav vsak otrok, prav vsaka družina k projektu prispevala delček sebe, delček svojega časa.”

- *Urejanje kotičkov*: otroci so vsak dan skrbeli za urejene kotičke, po potrebi pobrisali prah in še bolj temeljito uredili kotičke.

- *Skrb za Mehurčkov raziskovalni kovček*: vsak teden je eden od otrok domov odnesel raziskovalni kovček. Poleg ostalih nalog je bila pomembna naloga tudi skrb za kovček in stvari v njem.

Pomoč pri urejanju okolice

Okrog našega vrtca, ki se nahaja v bivši stanovanjski hiši, je tudi vrt s sadnim drevjem ter zelenjavno in cvetlično gredico. Od jeseni do poletja imajo tako otroci možnost sodelovati, raziskovati in opazovati, česa je zmožna narava in kaj vse nam lahko ponudi. Otroci pridobivajo delovne navade, predvsem pa so to dejavnosti, ki potekajo zunaj, na svežem zraku. Naš vrt otrokom nudi neprecenljive izkušnje in znanje.

- *Urejanje vrtička*: z otroki smo grabili listje in urejali gredice.
- *Urejanje okolice vrtca*: z otroki smo ves čas pomagali pri nastajanju in urejanju čutne poti, ki smo jo skupaj s starši in lokalnimi društvi uredili ob vrtcu.
- *Skrb za vrtiček*: sami smo poskrbeli za vsa dela v našem vrtičku, od jesenskega gnojenja in lopatenja do sajenja in sejanja, zalivanja, okopavanja in puljenja zeli ter na koncu seveda koristne in zdrave priprave jedi.
- *Urejanje šrambe igrač*: uredili smo uto na igrišču, kjer imamo pospravljene igrače. Po končani igri jih pravilno razvrstimo in skrbimo, da je uta ves čas urejena.

Sodelovanje v socialnih igrah

Z otroki smo se ves čas igrali različne socialne igre za krepitev odgovornosti, empatije in pozitivnih odnosov v skupini. Veliko časa smo namenili predvsem sposobnosti vživljanja v drugega in doživljanja čustev, kot jih doživlja nekdo drug. Samo z doživljanjem lastnih čustev lahko otrok postane občutljiv za čustva drugih. Sposobnost empatije je zelo pomembna pri razvoju medsebojnih odnosov, kajti ni terapije in ni pomoči v stiski brez empatije, pa tudi vzgoje ne.

Zaključek

Prostovoljno delo lahko opravlja vsak. Ljudje, ki podarijo svoj prosti čas in življenjsko energijo, ljudje, ki so se pripravljene odpovedati določeni dobrini v dobrobit drugega, ki jo bolj potrebuje, mnogo pridobijo tudi zase. Prostovoljec, pa naj bo to otrok ali odrasla oseba, ki opravlja neko pro-



Foto: arhiv Lidija Šinkovec

stovoljno delo, ima zaradi tega dober občutek, obenem pa si pridobiva delovne izkušnje, novo znanje, se osebno bogati in raste. Ob koncu šolskega leta smo naš projekt podrobneje analizirali in rezultate predstavili otrokom, staršem in lokalni skupnosti. Prav vsi smo se zaradi vseh dejavnosti počutili bolje in veseli smo, da je prav vsak otrok, prav vsaka družina k projektu prispevala delček sebe, delček svojega časa. S projektom nadaljujemo tudi v letošnjem šolskem letu in verjamemo, da bomo tudi tokrat uspešni, predvsem pa zadovoljni sami s seboj in svojimi dobrimi dejanji. ■

Literatura

Čas, Metka (ur.) (2008). *Socialne interakcije v vrtcu*. Ljubljana: Supra.
Kurikulum za vrtce (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport.